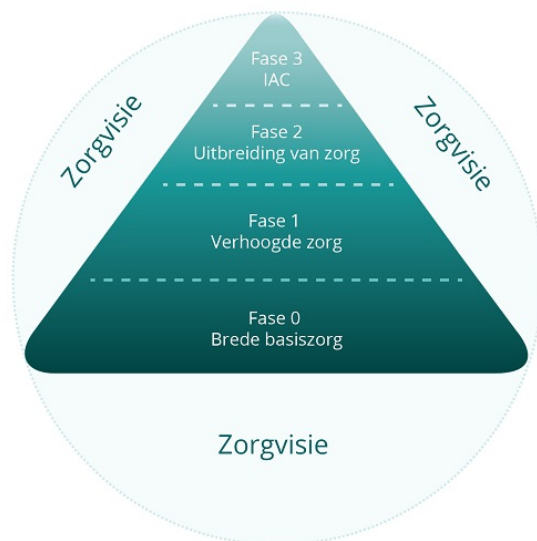

Stappenplan – (Stroomschema Zorg), van vraag naar antwoord ... !

Het stappenplan/stroomschema zorg volgt het zorgcontinuüm met aandacht voor de rol van:

- kinderen en jongeren,
- ouders,
- scholen gewoon en buitengewoon onderwijs,
- ondersteuningsnetwerken,
- CLB en
- pedagogische begeleiding.

We zien in de realiteit dat de fasering niet kan/mag gezien worden als een vast systeem. Vanuit elke actie van PB, CLB, ON, school voor BuO of gewoon onderwijs kan de werking fluctueren tussen de verschillende fases.

ONW / BuO-School / CLB / Ped. Begeleiding

Fase / Rol School vr Gew. Onderw.	Rol pedagogische begeleiding	Rol CLB	Rol ondersteuningsnetwerken / BuO
<p>Fase 0 – brede basiszorg</p> <p><i>Fase in het zorgcontinuüm waarbij de school vanuit een visie op zorg de ontwikkeling van alle leerlingen stimuleert en problemen tracht te voorkomen door een krachtige leeromgeving te bieden, de leerlingen systematisch op te volgen en actief te werken aan het verminderen van risicofactoren en aan het versterken van beschermende factoren.</i></p>	<p>De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt op vraag leraren pedagogisch – (vak)didactisch in kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen.</p> <p>Hij ondersteunt scholen bij de uitbouw van professioneel intern overleg inzake zorgbeleid.</p> <p>Hij ondersteunt scholen bij de uitbouw van een zorgbeleid vanuit de kenmerken van het beleidsvoerend vermogen.</p> <p>Hij coacht scholen en leraren, zorgcoördinatoren, ... bij de ontwikkeling van een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen en bij het uitwerken van maatregelen om te stimuleren, te differentiëren en te remediëren.</p> <p>Hij ondersteunt scholen, leraren, ... bij het omgaan met verschillen en bij het uittekenen van een gelijke kansenbeleid.</p> <p>Hij ondersteunt de scholen en leraren in het communiceren met ouders.</p>	<p>Het CLB gaat – op basis van analyse van bevindingen over leerlingen en hun concrete problemen, zijn kennis van werkzame (evidence based) methodieken en materialen en zijn kennis van het welzijns- en gezondheidsnetwerk – in gesprek met de school en doet voorstellen die het zorgbeleid en de brede basiszorg van de school kunnen optimaliseren.</p> <p>De concrete uitwerking ervan gebeurt door de school, waar nodig ondersteund door de PBD en CLB.</p> <p>Het CLB heeft hier een signaalfunctie.</p>	
<p>→ <i>Het schoolnabije CLB-team onthaalt alle zorgvragen van leerkrachten en schoolteam</i></p> <p>→ <i>Bij leerlinggerichte vragen, zoekt CLB samen met het schoolteam naar oplossingen.</i></p> <p>Methodiek van het CLB = consultatieve leerlingbegeleiding.</p> <p>→ <i>Bij zorgvragen met duidelijke implicaties voor het beleidsvoerend vermogen van de school, wordt de PB om ondersteuning gevraagd.</i></p> 			
<p>Fase 1 – verhoogde zorg</p> <p><i>Fase in het zorgcontinuüm waarbij de school extra zorg voorziet onder de vorm van continuering van remediërende, differentiërende maatregelen en uitwerken van compenserende of dispenserende maatregelen, afgestemd op de specifieke</i></p>	<p>De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt het schoolteam om zich te richten op leerlingen of groepen met specifieke onderwijsbehoeften binnen de reguliere werking en binnen het gemeenschappelijk curriculum.</p> <p>Hij ondersteunt leraren bij het uitwerken van maatregelen om te compenseren en te dispensereren.</p>	<p>Het CLB ondersteunt de leerkracht en het team in het bieden van verhoogde zorg aan leerlingen met specifieke noden. Het kan gaan om het bespreken, opvolgen en evalueren van lopende maatregelen die de school neemt, of het samen uitwerken van nieuwe maatregelen die een antwoord moeten bieden op de hulpvraag van de leerling.</p>	

Fase / Rol School vr Gew. Onderw.	Rol pedagogische begeleiding	Rol CLB	Rol ondersteuningsnetwerken / BuO
<p><i>onder- wijsbehoefte van bepaalde leerlingen, en voorafgaand aan de fase van uitbreiding van zorg.</i></p>	<p>Hij reikt scholen een nascholingsaanbod aan in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte.</p>	<p>Het CLB werkt in deze fase niet rechtstreeks met de leerling, maar indirect via het coachen van de leerkracht en het team.</p>	
<p>→ <i>Bij vragen die het reguliere zorgaanbod van de school (dreigen te) overstijgen, doet het CLB in samenspraak met de school aan de leerling en/of de ouders een aanbod voor individuele leerlingbegeleiding waarbij een handelingsgericht diagnostisch traject zal starten (Fase 2).</i></p> 			
<p>Fase 2 – uitbreiding van zorg</p> <p><i>Fase in het zorgcontinuüm waarbij de school de maatregelen uit de fase van verhoogde zorg onverkort verderzet en het CLB een proces van handelingsgerichte diagnostiek opstart. Het CLB richt zich daarbij op een uitgebreide analyse van de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van de leerling en op de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht(en) en ouders met het oog op het formuleren van adviezen voor het optimaliseren van het proces van afstemming van het onderwijs- en opvoedingsaanbod op de zorgvraag van de leerling. Het CLB bepaalt in samenspraak met de school en de ouders welke bijkomende inzet van middelen, hulp of expertise, hetzij ten aanzien van de school of de leerling, al dan niet in zijn context, wenselijk is alsook de omvang en de duur daarvan.</i></p>	<p>De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt het beleidsvoerend vermogen van de scholen in samenwerking met CLB en eventuele ondersteuners, vanuit gedeelde verantwoordelijkheid en met aandacht voor ieders eigen opdracht en verantwoordelijkheid. PB ondersteunt scholen bij het borgen of bijsturen van het eigen zorgbeleid (school behoudt immers regie van de zorg).</p>	<p>Samen met de leerkracht en het schoolteam, en in overleg met de leerling en de ouders maakt het leerling nabije CLB-team een grondige analyse van de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht en de ouders.</p> <p><u>Vaak</u> gebeurt dit aan de hand van een <u>handelingsgericht diagnostisch traject</u>, onder regie van het CLB. Het einddoel is een handelingsgericht advies over de gewenste ondersteuning, waar alle betrokkenen achter kunnen staan.</p> <p>Het CLB biedt <u>waar nodig en waar mogelijk kortdurende individuele begeleiding</u> aan de leerling (en zijn ouders) met een hulpvraag. De focus ligt daarbij op het samen met de leerling zoeken naar antwoorden en oplossingen voor de problematische situatie, zodat de leerling sterker wordt en terug op eigen kracht verder kan.</p> <p>Ondersteuning kan gegeven worden door het zorgteam van de school. De vraag kan gesteld worden aan het ON</p>	<p>Indien de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling het reguliere zorgaanbod van de school (dreigen te) overstijgen, kan de school een beroep doen op het ON / School BuO in overleg met ouders en CLB, ifv leerlinggerichte en/of leerkrachtgerichte / teamgerichte ondersteuning, om hen te versterken in hun onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte.</p> <p>Voor deze leerlingen maakt het CLB een (gemotiveerd) verslag conform de criteria gesteld in het M-decreet. De ouders en de leerling worden uitdrukkelijk betrokken in het vervolgt traject van school, ON en CLB.</p> <p>De hulp van het ON kan ingeroepen worden door scholen voor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen met een verslag of gemotiveerd verslag type BA, 3, 7STOS of 9 - Voor leerlingen met een verslag of gemotiveerd verslag type 2, 4, 6 en 7aud kan de school rechtstreeks een BuO school van het betreffende type inschakelen of zich tot het ON wenden. - Voor leerlingen met gedrags- of emotionele problemen die niet beschikken

Fase / Rol School vr Gew. Onderw.	Rol pedagogische begeleiding	Rol CLB	Rol ondersteuningsnetwerken / BuO
		<p>naar specifieke ondersteuning. Deze opties dienen zorgvuldig overwogen te worden.</p> <p>Als er een schoolwijziging is (bv overstap KO naar LO of van LO naar SO) dan delen de ouders aan de nieuwe school mee dat ondersteuning gewenst is vanuit een ON en ze informeren de oorspronkelijke school / CLB van hun inschrijving.</p>	<p>over een (gemotiveerd) verslag. Bij deze leerlingen werd door het CLB in zorgfase 2 een handelingsgericht diagnostisch traject afgerond en de onderwijs en ondersteuningsbehoeften zijn geformuleerd en vastgelegd in een multidisciplinaire leerlingenbespreking en advies: de leerling heeft onderwijsbehoeften die de expertise van het ONW vereisen, bovenop de volgehouden ReDiCoDis-maatregelen van de school.</p>
<p>Fase 3 IAC</p> <p><i>Fase waarin kinderen beschikken over een verslag cf criteria types in BuO, en recht hebben op een Individueel Aangepast Curriculum in gewoon onderwijs of toegang tot het buitengewoon onderwijs.</i></p> <p><i>IAC is een curriculum waarbij leerdoelen op maat van de leerling met een verslag voor toegang tot buitengewoon onderwijs worden geformuleerd. De leerdoelen op maat van de leerling worden gekozen door de klassenraad in afstemming met de ouders, waar mogelijk de leerling, de CLB-medewerker en in voorkomend geval externe ondersteuners, vertrekkende van de ontwikkelingsdoelen en de leerdoelen die het bereiken van de eindtermen beogen. Dit curriculum kan, indien dit noodzakelijk is voor de leerling, ook gebaseerd worden op de ontwikkelingsdoelen van het buitengewoon onderwijs. Het curriculum wordt naargelang de studievoortgang van de leerling aangepast. Deze leerdoelen moeten worden nagestreefd en beogen de maximale ontplooiing van de leerling</i></p>	<p>De pedagogische begeleiding ondersteunt scholen bij het uittekenen van een beleid rond een zorgzame overstap naar een individueel aangepast curriculum. Hij ondersteunt scholen gewoon onderwijs bij de afweging van de vraag van leerlingen om studievoortgang te maken op basis van een individueel aangepast curriculum.</p>	<p>Wanneer in de adviesfase van het HGD-traject blijkt dat de aanpassingen die <u>nodig</u> zijn om een leerling binnen de school mee te nemen binnen een gemeenschappelijk curriculum ofwel <u>disproportioneel ofwel onvoldoende</u> zijn, stelt het CLB voor de leerling een verslag op dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs.</p> <p>De ouders / lln kan echter ook de vraag stellen aan een school voor gewoon onderwijs om studievoortgang te maken op basis van een individueel aangepast curriculum. Ondersteuning vanuit het ON dient hier mee overwogen te worden.</p> <p>Het CLB bespreekt de verschillende mogelijkheden met de leerling en zijn ouders, en begeleidt hen in het kiezen van een gepaste school.</p>	<p>De school stelt de hulpvraag aan het ONW.</p> <p></p> <p>Na dispatching van de vraag volgt de vraagverheldering (opstartvergadering) door ON / school BuO, ifv het matchen van vraag en antwoord (contact met ouders, leerling, school, CLB). Het vertrekpunt is steeds het opgemaakt (G)V.</p> <p></p> <p>Prioritering – urgentie</p> <p></p> <p>Koppeling van ondersteuner aan de hulpvraag.</p> <p></p> <p>Communicatie / terugkoppeling over het verder verloop van de werking ON, school BuO aan alle betrokkenen – ouders, leerlingen, leerkrachten, CLB, ...)</p>

Fase / Rol School vr Gew. Onderw.	Rol pedagogische begeleiding	Rol CLB	Rol ondersteuningsnetwerken / BuO
<p>en een zo volwaardig mogelijke participatie aan het klas- en schoolgebeuren in de school voor gewoon onderwijs.</p>			<p>De school voor gewoon onderwijs heeft hier de regie, maar de ondersteuner kan mee betrokken worden in de contacten.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▽ Voorstel van ondersteuning (leerlinggericht versus leerkracht-teamgericht, duurtijd, frequentie, werkvorm, ...) ▽ Bespreken rol van de ouders / bekwame leerling in het vervolgtraject ▽ Inhoudelijke afspraken, evaluatiemoment – met CLB, ouders, vastleggen ▽ Concrete elementen <ul style="list-style-type: none"> ○ Contactgegevens uitwisselen: ON / ondersteuner / CLB / ouders ... <p>Opstart van het begeleidingstraject</p>

Opzet stroomschema – stappenplan o.a. met info Prodia ADP 2016, PBDKO en VCLB, Scholen ondersteunen bij het werken aan een kansrijk en zorgbreed onderwijs voor alle jongeren 13-14, VCLB Kwaliteitsvol werken in werkbare en wendbare organisaties 2016, Omzendbrief Ondersteuningsmodel 2017, Voorontwerp decreet Leerlingenbegeleiding 2017, enz.